

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1158/2019
20.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Јасмине Васовић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Светислава Живковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу 5К бр.197/2019 од 25.04.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 619/19 од 27.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 20. новембра 2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Светислава Живковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу 5К бр.197/2019 од 25.04.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 619/19 од 27.06.2019. године, у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тач. 1) и 2) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу 5К бр.197/2019 од 25.04.2019. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело је осуђена на казну затвора у трајању од шест месеци која ће се извршити у просторијама у којима окривљена станује, те на новчану казну у износу од 50.000,00 динара, с тим што је истовремено одређено да је окривљена новчану казну дужна да плати у року од шест месеци од дана правноснажности пресуде, те да, уколико је не плати у наведеном року, иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, који ће се такође извршити у просторијама у којима окривљена станује.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да на име паушала плати суду износ од 1.000,00 динара, а Основном јавном тужилаштву у Шапцу на име

вештачења од стране вештака економске струке износ од 16.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 619/19 од 27.06.2019. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Шапцу, пресуда Основног суда у Шапцу 5К бр.197/2019 од 25.04.2019. године преиначена је у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљена АА због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, због ког је првостепеном пресудом оглашена кривом, осуђена на казну затвора у трајању од једне године, која казна ће се на основу члана 45. став 5. КЗ извршити на тај начин што окривљена не сме напуштати просторије у којима станује, уз примену електронског надзора, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим да ако окривљена једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне изврши у Заводу за извршење казне затвора, као и на новчану казну у износу од 150.000,00 динара, коју казну је дужна да плати у року од шест месеци од дана правноснажности пресуде, с тим што уколико окривљена у остављеном року не плати новчану казну, иста ће се заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА – адвокат Светислав Живковић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, не наводећи конкретно о којој повреди закона се ради, с тим што из образложења произилази да бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 439. тач. 1) и 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тач. 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљене АА је захтев за заштиту законитости поднео на основу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, не опредељујући конкретно повреду закона.

У образложењу захтева, бранилац наводи да је нижестепеним пресудама учињена повреда закона на штету окривљене која се састоји „у повреди правног начела примене специјалног закона, као блажег закона“, обзиром да се према

правноснажној пресуди радња извршења кривичног дела окривљене своди на прикривање података од значаја за утврђивање пореске обавезе који се односе на увоз 476 половних моторних возила у периоду од 20.05.2015. године до 27.10.2015. године, а о чему је била у обавези да достави годишњи извештај због обрачуна накнаде за плаћање еколошке таксе, па како према ставу браниоца, „достављање“ односно „недостављање“ извештаја није чињеница која ствара обавезу плаћања ове накнаде, нити је од значаја за утврђивање обавезе, то је суд оглашавајући окривљену кривом, учинио повреду кривичног закона на штету окривљене.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује неоснованим, из следећих разлога:

Кривично дело пореска утаја из члана 229. КЗ има три алтернативно постављене радње извршења. Прва радња извршења јесте давање лажних података о законито стеченим приходима о предметима или другим чињеницама од значаја за утврђивање обавезе плаћања пореза, доприноса или дажбина. Друга радња извршења јесте непријављивање законито стечених прихода, односно предмета или других чињеница које су од утицаја за утврђивање обавезе плаћања пореза, доприноса или дажбина, а поред тога, радња извршења може бити и прикривање на неки други начин података који се односе на утврђивање наведених обавеза.

У конкретном случају, правноснажном пресудом окривљена је оглашена кривом што је у периоду од 20.05.2015. године до 31.03.2016. године, у урачунљивом стању, свесна забрањености свог дела, као власник и директор Привредног друштва „ББ“ ДОО ..., у намери да потпуно избегне плаћање прописаних дажбина, прикривала Агенцији за заштиту животне средине РС податке који се односе на увоз 476 половних моторних возила увезених у периоду од 20.05.2015. године до 31.10.2015. године, а што је била у обавези да до 31.03.2016. године достави у годишњем извештају о количини и врсти произведених и увезених производа, на основу којих података би Привредном друштву била обрачуната накнада за плаћање еколошке таксе у Буџет Републике Србије у складу са чланом 4. Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада, а на који начин је избегла плаћање обавеза по наведеном увозу за 2015. годину у укупном износу од 7.797.360,00 динара, за који износ је оштетила Буџет Републике Србије, при чему је била свесна свог дела и хтела његово извршење.

Како, дакле, из чињеничног описа дела у изреци првостепене пресуде произилазе сва објективна и субјективна обележја кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, због ког је окривљена АА оглашена кривом, то су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени неоснованим.

Поред тога, у захтеву се истиче да радње окривљене представљају прекршај, а не кривично дело, у смислу члана 15а Уредбе о производима који

после употребе постају посебни токови отпада, па како наведена уредба представља „lex specialis“ у односу на кривични закон, то је према ставу браниоца у конкретном случају морао бити примењен „lex specialis“ у односу на окривљену, имајући у виду правно начело примене блажег закона за учиниоца.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ, Врховни касациони суд оценио је као неосноване. Ово стога што из изреке правноснажне пресуде јасно произилазе сви битни елементи кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, због ког је окривљена оглашена кривом, обзиром да је као директор предузећа „ББ“ очигледно прикрила податке Агенцији за заштиту животне средине РС на основу којих података би Привредном друштву „ББ“ била обрачуната накнада за плаћање еколошке таксе у Буџет Републике Србије, те се у конкретном случају, супротно наводима браниоца окривљене, не може радити о прекршају у смислу члана 15. Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада.

Надаље, у истом захтеву се истиче и да код окривљене није постојао директан умишљај – намера избегавања плаћања пореза и других прописаних дажбина, односно да није имала никакав мотив, нити намеру да прикрије податке од значаја за утврђивање прописане обавезе, а што је законско обележје кривичног дела пореска утаја из члана 229. КЗ.

Изложеним наводима захтева за заштиту законитости, по оцени овога суда, бранилац окривљене полемисе са постојањем намере окривљене у конкретном случају и износи своје чињеничне закључке да окривљена није имала мотив, односно намеру да предузетим радњама избегне плаћање еколошке таксе, те дакле изложеним наводима захтева бранилац окривљене у суштини оспорава оцену изведених доказа и утврђено чињенично стање у побијаним правноснажним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. ст. 1. ЗКП у односу на одбијајући део, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.**

**Председника већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић